

HET ONDERHOUD VAN DE VREESWIJKSE SLUIS

Nadat sedert de opening van de Beatrixsluis in 1938 niet meer wordt geschut in de Oude Sluis heeft de Dorpsstraat e.o. een stukje van zijn aantrekkelijkheid verloren.

Het hele gebeuren van het schutten van de schepen met alle bijkomende zaken is verplaatst naar de Beatrixsluis en de Koninginnesluis. Het gevolg hiervan was, dat de Oude Sluis en omgeving een dood stukje Vreeswijk werd.

Doordat er niet meer werd geschut liep ook de onderhoudstoestand van de sluis terug.

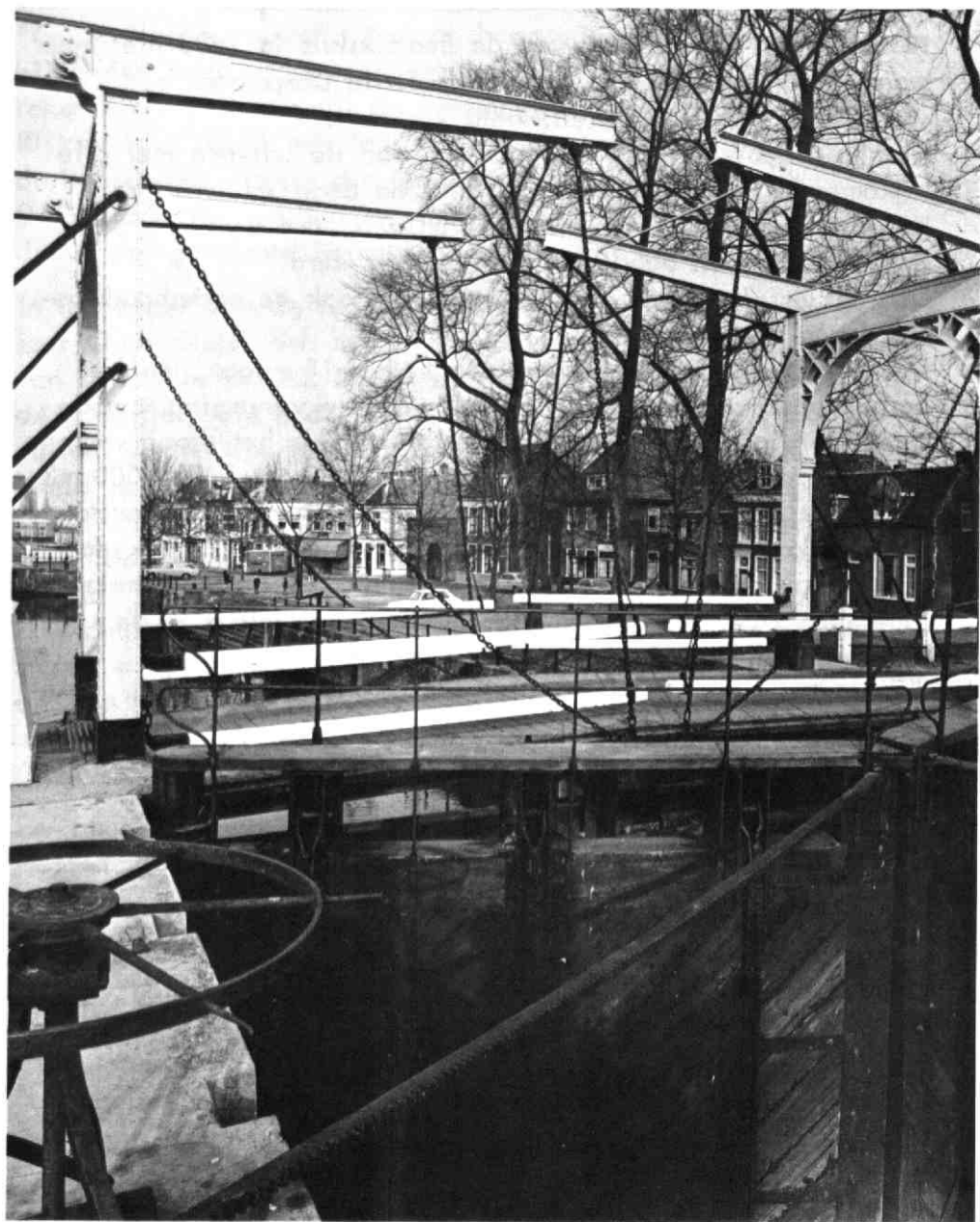
De Oude Sluis behield echter één belangrijke taak, en wel zorgen voor vers water uit de Lek voor de verversing van de singels en grachten van de stad Utrecht. Als het droog weer is heeft de stad Utrecht behoefte aan 600.000 tot 1.000.000 m³ water per etmaal. Deze hoeveelheid was bij normale Lekstanden vóór de kanalisatie van de Lek haalbaar. Nadat de Lek door middel van drie stuwen was gekanaliseerd, is het peil belangrijk lager geworden met als gevolg, minder waterinlaat in de sluis. Hieraan is uiteraard wel iets te doen !

Er zijn twee voor de hand liggende oplossingen mogelijk, t.w.:

1. Het bouwen van een groot gemaal, dat water uit de Lek in de gedeeltelijk gedempte sluis pompt.
2. Het verlagen van de drempel van het buitenhoofd van de Oude Sluis.

Van deze twee mogelijkheden heeft men voor de laatste gekozen, vooral omdat het beschermde dorpsgezicht van Vreeswijk hierbij blijft bewaard. Het Rijk heeft besloten om in de kosten van deze drempelverlaging bij te dragen.

Het ligt in de bedoeling om gelijktijdig met deze drempelverlaging het gehele sluiscomplex te restaureren. Deze restauratie is dringend nodig omdat gedurende de laatste twintig jaar alleen

het allernoodzakelijkste onderhoud is gepleegd. Dit met het oog op de plannen die er bestonden. Het enige, dat al deze schone plannen tegenhoudt, is, waar alles om draait tegenwoordig, "geld".

Er is voor zover mij bekend een toezegging van R.W.S. (voor de drempelverlaging), van de Genie (voor de deuren) en van de provincie (waterverversing is milieubeheer). Verder is er geld nodig van Monumentenzorg (voor de restauratie) en van de Gemeente Utrecht (achterstallig onderhoud).

Als we met ons allen proberen van de laatste twee instanties geld los te peuteren kan als klapstuk van de festiviteiten rond het 600 jarig bestaan de toezegging loskomen om met de restauratie en aanverwante werken te kunnen starten.

Over de laatste twintig jaar van de Oude Sluis is uit het oogpunt van onderhoudshistorie weinig te vermelden, omdat alleen het hoogst noodzakelijke is gedaan.

Het enige waar we altijd op zaten te wachten was: Komt er hoog water in de Lek of niet? Bij hoogwater (4.00 m + N.A.P.) moeten namelijk de schotbalken in het buitenhoofd worden aangebracht. Dit gebeurde meestal eenmaal in de 2 à 3 jaar.

Het is gebeurd, dat we op Kerstnacht in een dikke sneeuwbus bezig waren de schotbalken uit de loods te halen en naar beneden te laten zakken. Dit gebeurde tot voor acht jaar geheel met handkracht. Daarna is het enigszins gemechaniseerd, zodat het nu gaat in de helft van de tijd, die in het verleden nodig was. Na de restauratie van de sluis zal dit werk alleen bij ijsgang o.i.d. nodig zijn.

Nogmaals mensen: beweeg de autoriteiten dat er geld beschikbaar komt voor een algehele restauratie van de Oude Sluis. Er zijn nog wel aanliggende panden die ook gerestaureerd zouden moeten worden. Wie weet? Goed voorbeeld doet goed volgen!

J.J. van der Lit